

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem z 22 grudnia 2014 roku – sygn. akt. XVI K 184/14 uznał oskarżonego H. M. za winnego tego, że:

I. w okresie od 26 lutego 2014r. do 25 maja 2014r. w K. oraz S., gminy S., pow. (...), woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, celem osiągnięcia korzyści majątkowej, wbrew przepisom ustawy, uprawiał ziele konopi innych niż włókniste - marihuany, która to uprawa mogła dostarczyć znacznych ilości ziela konopi innych niż włókniste, w ten sposób, że zasadził 15 nasion, które po wykiełkowaniu przesadził do gruntu na terenie leśnym, pielęgnował oraz podlewał, nawoził różnymi preparatami, a następnie zebrał w ten sposób uzyskany plon to jest 13 krzewów ziela konopi innych niż włókniste - marihuany, po czym podejmował dalsze czynności - suszenie, oddzielanie topów od roślin, wytwarzając w ten sposób gotowy do użycia środek odurzający w znacznej ilości 290 gram marihuany, co stanowi przestępstwo z art. 53 ust. 2 i art. 63 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w zw. z art. 11 § 2 kk i w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 kk i w zw. z art. 60 § 2 i § 6 pkt. 2 kk skazał go na karę 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz wymierzył grzywnę w ilości 100 stawek dziennych w wysokości 20 złotych każda z nich,

II. w maju 2014 roku w W., woj. (...), działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, celem osiągnięcia korzyści majątkowej, wbrew przepisom ustawy wprowadził do obrotu znaczną ilość środków odurzających w postaci 70 gram ziela konopi innych niż włókniste - marihuany, w ten sposób, że po 25 zł za każdy gram trzykrotnie przekazał ziele konopi innych niż włókniste - marihuanę w ilościach odpowiednio 20, 25 oraz 25 gram Ł. S. za łączną kwotę 1.750,-zł, celem dalszej odsprzedaży, co stanowi przestępstwo z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie cytowanego artykułu w związku z art. 60 § 2 i § 6 pkt. 3 kk i art. 33 § 2 kk skazał go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz wymierzył grzywnę w ilości 150 stawek dziennych w wysokości 20 złotych każda z nich,

III. w maju 2014 roku w K., woj. (...), celem osiągnięcia korzyści majątkowej udzielił D. S. środki odurzające w postaci ziela konopi innych niż włókniste - marihuany w ilości 25 gram za kwotę 600 zł, co stanowi przestępstwo z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie cytowanego przepisu i art. 33 § 2 kk skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz wymierzył grzywnę w ilości 50 stawek dziennych w wysokości 20 złotych każda z nich,

IV. w kwietniu 2014r. w W., woj. (...), wbrew przepisom ustawy posiadał środki odurzające w postaci ziela konopi innych niż włókniste – marihuany w ilości 5 gram tj. z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie cytowanego przepisu skazał go na karę 3 miesięcy pozbawienia,

V. w dniu 11 czerwca 2014 roku w K., gminy S., pow. (...), woj. (...) bez wymaganego zezwolenia posiadał amunicję – nabój pośredni kal. 7,62 mm wz.43 tj. przestępstwa z art. 263 § 2 kk i za to na podstawie cytowanego przepisu skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 i 2 kk orzeczone kary pozbawienia wolności i kary grzywny połączył wymierzając kary łączne pozbawienia wolności w wysokości 2 lat pozbawienia wolności i grzywnę w ilości 200 stawek dziennych w wysokości 20 złotych każda.

Na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt. 1 kk wykonanie wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 5 lat próby, zaś na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 73 § 1 kk zobowiązał oskarżonego do poddania się leczeniu odwykowemu w ramach poradni odwykowej i na czas trwania próby oddał go pod dozór kuratora sądowego.

W oparciu o art. 70 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa poprzez zniszczenie dowodów rzeczowych w postaci: suszu roślinnego - ziela konopi o wadze netto 20,25g, 102,O. i 52,17g oraz

przenośna wagę D. (...), dwie szklane lufki, dwadzieścia dwa pojemników z tworzywa sztucznego, nasiona, opakowanie z zawartością tabletek G. (...), lodygi suszonych roślin, pojemnik z cieczą T. F., folię aluminiową i elementy oświetlenia.

W końcu na podstawie art. 45 kk orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego kwoty 2.350 zł tytułem przypadku korzyści majątkowej uzyskanej z popełnionych przestępstw.

Wyrok ten został zaskarżony przez prokuratora w części dotyczącej orzeczenia o karze, na niekorzyść oskarżonego.

Oskarżyciel zarzucił wyrokowi rażącą niewspółmierność orzeczonej kary, a przejawiającą się w zastosowaniu nadzwyczajnego złagodzenia kary przy wymiarze kary za czyny przypisane w pkt I i II wyroku, a nadto zastosowanie przy łączeniu kar pozbawienia wolności pełnej zasady absorpcji oraz warunkowe zawieszenie jej wykonania, mimo, że zebrany materiał dowodowy wskazuje na znaczny stopień społecznej szkodliwości czynów przypisanych oskarżonemu, znaczny stopień winy i kara w wymierzonym kształcie nie uwzględnia w sposób należyty stopnia zawinienia i szkodliwości czynów oraz nie realizuje celów zapobiegawczych i wychowawczych.

Zdaniem autorki apelacji wskazane przez Sąd orzekający okoliczności takie jak postawa oskarżonego w toku całego postępowania, szczerze przyznanie się do winy i szczegółowe opisanie okoliczności popełnionych czynów co pozwoliło na dokonanie większości ustaleń faktycznych, że działanie oskarżonego było ukierunkowane głównie na zaspokojenie własnych potrzeb i nie był zorientowany co do tego, iż plon będzie znacznie większy niż się spodziewał, a także młody wiek oskarżonego, pozytywna opinia środowiskowa i dotychczasowa niekaralność nie były dostateczną podstawą by kary nadzwyczajnie złagodzić.

Apelująca uważa, że nie były to szczególnie uzasadnione wypadki, o których stanowi art. 60 § 2 kk, a są to typowe okoliczności łagodzące, które przemawiałyby za wymierzeniem kar zbliżonych do dolnego progu ustawowego zagrożenia.

Nadto podkreśla, że nadwyżkę wyhodowanej marihuany mógł zniszczyć, a jednak tego nie uczynił.

Również prokurator kwestionuje zasadność zastosowania przy wymiarze kary absorpcji, a wynikającą z tego, że nie wszystkie kary były wymierzone za przestępstwa tego samego rodzaju.

W końcu apelująca uważa, że zastosowanie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego może być zarówno przez niego jak i społeczeństwo odebrane jako bezkarność i pewnego rodzaju ciche przyzwolenia na zachowania dotyczące tzw. „miękkich narkotyków”.

Reasumując prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez podwyższenie kary za przestępstwa przypisane; w pkt I do 3 lat pozbawienia wolności, w pkt II do 2 lat pozbawienia wolności i kary łącznej do 4 lat pozbawienia wolności oraz uchylenie orzeczenia o warunkowym zawieszeniu wykonania kary oraz środków probacyjnych związanych z warunkowym skazaniem.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się niezasadną.

Środek odwoławczy, który oparty jest na względnej podstawie odwoławczej określonej w art. 438 pkt 4 kpk, aby był skutecznym jej autor musi wykazać, że orzeczona kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, to jednak nie uwzględnia w sposób właściwy wszystkich istotnych okoliczności wiążących się z poszczególnymi dyrektywami i wskazówkami wymiaru kary. Aby zatem taki zarzut uczynić zasadnym, apelujący musi wskazać okoliczności, które nie zostały ustalone przez sąd orzekający, a mający znaczenie przy wymiarze kary lub wykazać, że okoliczności prawidłowo ustalone mają takie znaczenie i ciężar gatunkowy, których orzeczona kara nie uwzględnia w stopniu dostatecznym, to znaczy, że niektóre z tych okoliczności zostały „przecenione” a innym nie nadał należytego znaczenia odpowiedniego do ich wagi.

Mając na uwadze to, że oskarżyciel publiczny kwestionuje między innymi zasadność zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary, gdyż nie dopatruje się istnienia okoliczności, które wskazywałyby na istnienie „szczególnie uzasadnionego wypadku”, o którym mowa w art. 60 § 2 kk, to zasadnym byłoby również postawienie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, co do istnienia „szczególnie uzasadnionego wypadku”.

Sąd Okręgowy w obu przypadkach stosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary wskazał jakie okoliczności jego zdaniem przemawiały za uznaniem istnienia „szczególnie uzasadnionego wypadku”, który pozwalał na wymierzenie kary poniżej dolnego progu zagrożenia ustawowego. W przypadku czynu przypisanego w pkt 1 była to w istocie samodenuncjacja, gdyż czyn ten nie był znany organom ścigania.

Oskarżony w pełni opisał wszystkie istotne okoliczności jego popełnienia, wskazał jaki był cel jego działania – jest uzależniony od środków odurzających i miało to być na zaspokojenie jego potrzeb.

Sąd Okręgowy przyjął, że oskarżony wytworzył środki odurzające w znacznej ilości i z tym można się zgodzić, ale zdaniem Sądu Apelacyjnego jest to ilość taka, która ledwo mieści się w pojęciu „znacznej ilości”.

Jeśli zważy się jeszcze na inne okoliczności, jak niekaralność oskarżonego, dobra opinia środowiskowa, młody wiek oskarżonego (25 lat), to całokształt tych okoliczności dawał podstawę do uznania, że stanowią one szczególnie uzasadniony wypadek pozwalający na uznanie kary 3 lat pozbawienia wolności za niewspółmiernie surową.

Podobnie rzecz się ma z karą wymierzoną za czyn z art. 56 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Całokształt okoliczności, na które wskazał Sąd orzekający, nadto biorąc pod uwagę to, że dotyczyło to tak zwanego miękkiego narkotyku, a ilość ta wprawdzie została uznana za znaczną, ale ilość ta jest wręcz na pograniczu „znaczności”, uzasadniały wystąpienie szczególnie uzasadnionego wypadku do uznania kary 2 lat pozbawienia wolności za nadmiernie surową.

Nie można także podzielić stanowiska prokuratora co do tego, że przy orzekaniu kary łącznej pozbawienia wolności Sąd Okręgowy zastosował zasadę absorpcji, bowiem najwyższa jednostkowa kara była w wymiarze 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności, zaś orzeczona kara łączna w wysokości 2 lat pozbawienia wolności.

Zdaniem Sądu Odwoławczego, jeśli uwzględni się, że poza jednym występkiem (posiadanie bez wymaganego zezwolenia jednego naboju), wszystkie pozostałe przestępstwa były tego samego rodzaju (z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii) i zamykały się prawie w całości w tej samej klamrze czasowej, to zasadnym było zastosowanie, przy wymiarze kary pozbawienia wolności, zasady asperacji grawitującej zdecydowaniu ku zasadzie absorpcji.

Mając na uwadze to, że oskarżony nie był dotychczas karany, ma dobrą opinię środowiskową, pracuje zarobkowo, przy równoczesnym uwzględnieniu jego postawy w toku całego postępowania karnego, zasadnie Sąd meriti dopatrył się dodatniej prognozy kryminologicznej w przypadku oskarżonego H. M., co pozwoliło mu na warunkowe zawieszenie wykonania kary łącznej pozbawienia wolności.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego warunkowe skazanie tego oskarżonego lepiej spełni cele kary niż bezwzględna kara, gdyż nie jest on sprawcą na tyle zdemoralizowanym by wymagał resocjalizowania w warunkach zakładu karnego. Będzie on przez okres 5 lat próby pod nadzorem kuratora sądowego, który będzie przez ten czas kontrolował jego zachowanie i pomagał mu by nie powrócił na drogę przestępstwa i prawidłowo, w sposób zgodny z porządkiem prawnym i zasadami współżycia, funkcjonował w społeczeństwie.

Zrealizowanie nałożonego na niego środka probacyjnego (poddanie się leczeniu odwykowemu) pozwoli mu wyzwolić się z nałogu, który legł u podstaw jego wejścia na drogę przestępstwa.

Istotnie odczuwalną dolegliwością będzie dla niego niewątpliwie kara grzywny (4.000 zł) i nałożony środek karny (2.350 zł).

Mając na uwadze całość powyższego Sąd Apelacyjny w oparciu o treść art. 437 § 1 kpk, art. 626 § 1 kpk i art. 636 § 1 kpk, orzekł jak w wyroku.

Izabela Pospieska Przemysław Grajzer Janusz Szrama